

paavist, at naa i alt Fald væsentlige Dele af det, der tilsigtes. Hvad Opmærksomheden maa være henvendt paa under denne Kritik i Finansudvalget, forekommer mig for det første at være dette, at man ikke ved den Ordning, man gaar ind paa, kommer til at gøre Uret mod nogen. Det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) talte stærkt om den Uret, der blev gjort mod dem, der maatte staa som disse Skolers naturlige Konkurrenter. Man vil imidlertid kunne sikre sig mod en Uret af den Art, f. Eks. hvis man holdt Adgangen til den paa-tænkte Institution aaben for de andre bestaaende Skoler, som i Øjeblikket ikke ville være med, eller noget lignende. Og ville de ikke være med, kan man jo ikke sige, at de blive forurettede, fordi de ikke komme med. Anse de det for rigtigere at staa udenfor, er det selvfølgelig, fordi de mene, at det er til størst Fordel for dem. For saa vidt vil det blive dem selv, der vælge deres Stilling, og Mands Villie er jo Mands Himmerig. Men dernæst maa man selvfølgelig have sin Opmærksomhed henvendt paa, at det Formaal nu i Virkeligheden naas, som man tilsigter med Forslaget. Da dets Hovedformaal er dette at sikre Lærerne en højere Levefod, saa maa man gaa det efter for at være vis paa, at det nu ogsaa med Sikkerhed kan naas derved; dersom man vilde gaa letsindigt hen over dette Punkt, risikerer man jo, at, uagtet man tiltraadte Forslaget, var Skolerne bagefter lige nær. Men ogsaa denne Side af Sagen tror jeg man vil kunne føre til en heldig Løsning. Og endelig maa selvfølgelig Kritikken være vendt mod, at Statens Sikkerhed for den Risiko, den løber, ikke bliver ringere, end det er forsvarligt. Men ogsaa dertil have Finansudvalget og Rigsdagen de nødvendige Midler i Hænde. Naar nu alle disse Overvejelser finde Sted i Finansudvalget, nærer jeg ikke nogen Tvivl om, man kommer til det Resultat, at her er en Situation, hvori det er forsvarligt og tilraadeligt, at Staten træder til, al den Stund det har sin Betydning, at der er Organer for Tilfredsstillelsen af Trangen til højere Undervisning, og at de, der findes, ikke slaas ned, saaledes at der bliver et ringere Maal

af højere Dannelse her i Landet, end der ellers er naturlige Betingelser for. Der tales ganske vist ofte om, at vi have en Overbefolkning af Studenter. Det kommer an paa, fra hvad Side man ser Sagen. Hvis Studenter er det samme som Embedssøgere, vordende Led i Administrationen, saa er der sikkert nok en Overbefolkning af Studenter, thi vi have ikke Brug for, kunne ikke ad Embedsvejen forsørge alle de Studenter, som hvevt Aar fabrikeres. Men hvis det at blive Student betyder at faa Adgang til at tilegne sig den højeste Dannelse, som nu i dette Øjeblik er i Stand til at faas ad Skolevejen her i Landet, og som, enten den saa er helt tilfredsstillende paa alle Punkter eller ikke, dog i alle Tilfælde for Øjeblikket er den bedste, vi have, mener jeg, at vi ikke kunne faa for mange ind paa den Vej, naar de vel at mærke forstaa, at det ikke er Forsørgelse og et fast Levebrød, de derved faa Krav paa, men at det er en Begunstigelse, de nyde ved at modtage en Dannelse, som skulde sætte dem i Stand til at gaa saa godt udrustede ud i Livet som muligt. Altsaa, at forringe Antallet af lærde Skoler for at forringe Antallet af Studenter, er ikke det, det kommer an paa. Er der Overbefolkning af Studenter, mener jeg, det kommer an paa at afskaffe den ved at retlede Studenterverdenen i dens naturlige Opgaver, men ikke ved at bringe Befolkningen til i det hele at slaa af paa sit Krav til højere Dannelse. Derfor anbefaler jeg, at man tager dette Spørgsmaal under alvorlig og velvillig Overvejelse i Finansudvalget, og at det saa til 3die Behandling bliver Finansudvalget, der kommer med et Forslag, der er fremmende for Sagen og vejledende for Tinget og ikke som nu ved 2den Behandling Tinget, der skal komme med Vejledning for Finansudvalget om, hvorledes det bør stille sig til Sagen.

Hammerich: Jeg blev ligesom min ærede Sidemand noget forbavset, da jeg før kom ind i Salen og hørte, at dette Spørgsmaal blev behandlet, for jeg har en Gang ved 2den Behandling behandlet et almindeligt Spørgsmaal, som jeg dog syntes meget mere hørte hjemme ved 2den Be-